

CY000FAM043 - ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΣΥΓΚΡΑΣΗ

Περιγραφή

Ο υδατοφράκτης Σύγκρασης FAM043 βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Σύγκραση, σε απόσταση 1.32km βόρεια του κέντρου της, σε περιοχή που δεν ελέγχεται από την Κυπριακή Δημοκρατία. Οι κάτοικοι της περιοχής αποκαλούσαν τον Υδατοφράκτη «χαβούζα».

Κατά την περίοδο της Βρετανικής αποικιοκρατίας, ο άγγλος υδραυλικός μηχανικός J. H. Medlicott, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι τα καλύτερα αρδευτικά έργα έπρεπε να κατασκευαστούν στη Μεσαορία. Πρότεινε έτσι, την κατασκευή υδατοφρακτών, στα Κούκλια (FAM033), την Αχερίτου (FAM032) και τη Σύγκραση (FAM043). Ο υδατοφράκτης Σύγκρασης κατασκευάστηκε το 1968 από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Έχει χωρητικότητα 1,115,000 m³ και αποστραγγίζει λεκάνη έκτασης 44 km² (1,2,3). Πρόκειται για ταμιευτήρα, στη κοίτη του ποταμού Μερικέρου (Καραμούλλι), σε σημείο συμβολής δύο παραπόταμων, που κατασκευάστηκε για σκοπούς εμπλουτισμού του υδροφόρου στρώματος του Λαπάθους μέσω υφιστάμενων λάκκων και άρδευση σιτηρών και βαμβακιών της Μεσαορίας. Με βάση την κατηγοριοποίηση του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ), ανήκει στα «Μικρά Φράγματα» (1). Τροφοδοτείται από τη λεκάνη απορροής και η παρουσία του νερού είναι εποχική. Κατά την πρώτη επιτόπια επίσκεψη, ο υγρότοπος δεν είχε νερό. Σε επαναληπτική επίσκεψη τον Ιανουάριο του 2015, ο υδατοφράκτης είχε πλημμυρίσει μετά από τουλάχιστον δέκα χρόνια περιορισμένης κατάκλυσης. Ο υδατοφράκτης όταν δεν έχει νερό καλλιεργείται. Η βιολογική του αξία είναι μικρή. Η βλάστηση που απαντάται περιλαμβάνει δεντρώδη/θαμνώδη είδη όπως *Cupressus sempervirens*, *Prosopis farcta*, *Olea europaea*, *Ziziphus lotus* και *Sarcopoterium spinosum*. Στη πανίδα καταγράφηκε ένα είδος πτηνού η κράγκα *Coracias garrulus*. Τον Ιανουάριο του 2015, - με βάση το μηνιαίο κατάλογο πουλιών του Πτηνολογικού Συνδέσμου Κύπρου-, στον Υδατοφράκτη Κουκλιών καταγράφηκαν 6 είδη πτηνών που αριθμούσαν 116 άτομα. Μεταξύ των ειδών που καταγράφηκαν ήταν η καστανόπαπια (*Tadorna ferruginea*)- ένας όχι και τόσο κοινός επισκέπτης της Κύπρου, ο αλαούρτος (*Tadorna tadorna*), η πρασινοκέφαλη πάπια (*Anas platyrhynchos*) και ο γιάννης (*Vanellus vanellus*) (4).

Στη λεκάνη απορροής παρατηρούνται μεσαίας ένταση αγροτικές δραστηριότητες με εκτατικές καλλιέργειες και αρκετές διασκοπισμένες κατοικίες. Η πρόσβαση στη περιοχή γίνεται εύκολα λόγω του μεγάλου οδικού δικτύου. Εντός του υγροτόπου γίνεται εξαγωγή αδρανών υλικών, υπάρχουν έντονη γεωργική δραστηριότητα με εκτατικές καλλιέργειες, και έχει γίνει δεντροφύτευση στα όριά του. Τα δέντρα στα όρια του Υδατοφράκτη φυτευτήκαν με τέτοιο τρόπο ώστε να απεικονιστεί το σχήμα της Κύπρου (προσωπική επικοινωνία). Επίσης πλευρικά του φράγματος είναι το εκκλησάκι των Αγίων Τριών Παίδων. Γίνεται επίσης σε μικρό βαθμό απόρριψη αδρανών υλικών και η ευκολία πρόσβασης στον υγρότοπο είναι πολύ μεγάλη.

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 20/05/2014

Απογραφείς: Α. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Τ. Emirzade

(1) Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(2) Evangelidou S. (2011). Dams of Cyprus and their environment. Energy, Environment and Water Research Center (EEWRC). The Cyprus Institute.

(3) Καμπανέλλας Χ., Όμορφος Χ., Ιωάννου Α., Φραγκέσκου (2003). Η ανάπτυξη των υδάτινων πόρων της Κύπρου- Ιστορική αναδρομή.

(4) Birdlife Cyprus (2015). The monthly checklist and society news. Issue 2. February.

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade Τ., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypriuswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγρότοπου:	Εσωτερικός
Τύπος υγρότοπου:	Τεχνητός
Φυσικός / Τεχνητός:	Υδατοφράκτης
Περιοχή (Ha):	88.93428
Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - FAM046
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Λεκάνη απορροής (από κατακρημνίσματα)
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από υπερχειλιστή
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	> 95
Υδροπερίοδος:	Εποχική

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
Minicipality/Community:	ΣΥΓΚΡΑΣΗ
Coordinates (WGS84):	33.844360 E - 35.283340 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μεσαία
--------------------	--------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
6 -- Περιοχές αποθήκευσης νερού. Ταμειυτήρες, υψηλά φράγματα, διάφορα εμπόδια ροής νερού (> 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώτα προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Ρυθμιστικές υπηρεσίες	Ρύθμιση υδάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
100 = Καλλιέργειες	Μεγάλη
162 = δεντροφύτευση	Μεσαία
300 = Εξαγωγή αδρανών υλικών (άμμου, χαλικιών, κ.ά.)	Μεσαία
423 = απόρριψη αδρανών υλικών (μπάζα)	Μικρή
490 = Άλλες αστικές, βιομηχανικές και συναφείς δραστηριότητες	Μικρή
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεγάλη

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
100 = Καλλιέργειες	Μεσαία
105 = εκτατικές καλλιέργειες	Μεσαία
403 = διασκορπισμένες κατοικίες	Μεσαία
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεγάλη

Επιπτώσεις

Impact type

HL- = Απώλεια ενδιαιτημάτων

Ένταση

Μικρή

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης

Θαμνώδης / Δενδρώδης

Κάλυψη (%)

Είδος

Χλωρίδα

Είδος

Κυριαρχία

Reference

Cupressus sempervirens	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 20/05/2014
Olea europaea	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 20/05/2014
Prosopis farcta	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 20/05/2014
Sarcopoterium spinosum	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 20/05/2014
Ziziphus lotus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 20/05/2014

Πανίδα

Πτηνά

Πληθυσμός

Κατάσταση φωλιάσματος

Αναφορές

Anas crecca (L., 1758)	10-100		Birdlife feb 15
Anas platyrhynchos (L., 1758)	1-10		Birdlife feb 15
Tadorna ferruginea (Pallas, 1764)	1-10		Birdlife feb 15
Tadorna tadorna (L., 1758)	1-10		Birdlife feb 15
Vanellus vanellus (L., 1758)	1-10		Birdlife feb 15
Coracias garrulus (L., 1758)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, T. Emirzade 20/05/2014
Fulica atra (L., 1758)	10-100		Birdlife feb 15

Αναφορές

Birdlife Cyprus (2015). The monthly checklist and society news. Issue 2. February.

Evangelidou S. (2011). Dams of Cyprus and their environment. Energy, Environment and Water Research Center (EEWRC). The Cyprus Institute.

Καμπανέλλας Χ., Όμορφος Χ., Ιωανννου Α., Φραγκέσκου (2003). Η ανάπτυξη των υδάτινων πόρων της Κύπρου- Ιστορική αναδρομή.

Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

FAM043

ΥΔΑΤΟΦΡΑΚΤΗΣ ΣΥΓΚΡΑΣΗ / SYGKRASI RESERVOIR**Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου/ Inventory of the wetlands of Cyprus**

Δεδομένα Χάρτη: Google, DigitalGlobe

Map Data: Google, DigitalGlobe

 Όρια Υγρότοπου/ Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κέντρο Ιατρικά Προσταγείας Τον Περιβάλλοντος
The Cyprus Conservation Foundation
Κέντρο Σύντα Κοινωνία Υαση

ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου